

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/203/2018
Identifikačné číslo spisu:	1412215263
Dátum vydania rozhodnutia:	27. augusta 2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1412215263.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu D., právne zast.: Podhorský & Partners, s.r.o., so sídlom Ventúrska 1, 811 01 Bratislava, IČO: 46 962 000, proti žalovanému U.: U. B., X. právne zast. JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava 831 04, IČO: 36 264 750 o zaplatenie 17.171,39 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9C 266/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. júna 2017 sp. zn. 8 Co 661/2015, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného z a m i e t a.
- II. Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 19. októbra 2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 17.171,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne odo dňa 28.12.2011 do zaplatenia titulom doplatenia zvyšnej časti podľa právneho názoru žalobcu neoprávnene zníženého poistného plnenia. Žalobcovi bolo dňa 11.08.2011 odcudzené motorové vozidlo typu B.. Odcudzené vozidlo bolo na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 18.12.2009 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným poistené na poistnú sumu 33.000,- Eur. Žalobca riadne ohlásil poistnú udalosť žalovanému. Žalovaný listom zo dňa 12.12.2011 oznámil žalobcovi, že mu bude vyplatené poistné plnenie vo výške 7.362,3 Eur. Poistné plnenie bolo žalovaným vypočítané ako zníženie hodnoty vozidla určenej sumy v sume 25.824,65 EUR o spoluúčasť vo výške 1.291,23 EUR, postih 50% vo výške 12.266,71 Eur a podpoistenie vozidla v sume 4.904,68 Eur. Žalovaný znížil žalobcovi poistné plnenie z dôvodov, že neodovzdal originál osvedčenia o evidencii vozidla, a že predmet poistenia bol podpoistený, podľa žalovaného mala byť skutočná hodnota nového vozidla 55.000,-Eur. Podpoistenie malo mať podľa žalovaného vplyv na výšku poistného, ako aj na podmienky zabezpečenia vozidla proti odcudzeniu upravené v článku 8 bod 1 písm. g) VPP pre motorové vozidlá. Poistené motorové vozidlo malo byť, podľa článku 11 bod 3 VPP pre motorové vozidlá, zabezpečené kombináciou minimálne dvoch zabezpečovacích zariadení, pričom jedno z týchto zariadení malo byť buď

mechanické zabezpečovacie zariadenie pevne spojené s karosériou vozidla, ktoré blokuje riadenie alebo prevodové ústrojenstvo vozidla, alebo s vyhľadávacím systémom. Nakoľko odcudzené vozidlo bolo pri uzatváraní poisťnej zmluvy vybavené iba imobilizérom a sériovým autoalarmom, bolo podľa názoru žalovaného potrebné vozidlo zabezpečiť jedným z vyššie uvedených zabezpečovacích zariadení.

2. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. augusta 2015 č.k. 9C 266/2012-202 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.360,84 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 28.12.2011 do zaplattenia. V časti sumy 5.810,55 Eur s príslušenstvom návrh zamietol.

2.1 V odôvodnení vyslovil, že žalovaný mal právo na primerané zníženie poisťného plnenia, keďže žalobca porušil povinnosť stanovenú mu všeobecnými poisťnými podmienkami pre poistenie motorových vozidiel a po nahlásení poisťnej udalosti neodovzdal žalovanému osvedčenie o evidencii motorového vozidla ani servisnú knižku, keď podľa jeho tvrdenia tieto doklady mu boli odcudzené spolu s vozidlom. Súd poukázal na to, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí (§ 415 Občianskeho zákonníka). Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že je bežné, nechať si osvedčenie o evidencii motorového vozidla v aute. Spornou bola v dôsledku porušenia predmetnej povinnosti výška krátenia poisťného. Súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že krátenie poisťného z dôvodu nepredloženia vyššie uvedených dokladov o sumu 12.266,71 Eur, čo predstavuje 47,5% krátenie poisťného plnenia je neprimerané. Za primerané krátenie poisťného plnenia za nepredloženie osvedčenia o evidencii motorového vozidla a servisnej knižky súd považoval krátenie poisťného plnenia o sumu 6.456,16, ktorá predstavuje 25% krátenie poisťného plnenia. Žalovaný nepreukázal také skutkové okolnosti, na základe ktorých bolo dôvodné v posudzovanej veci žalobcovi poisťné plnenie z tohto dôvodu krátiť až o 47,5%.

2.2 Podľa článku 10 bodu 19 písm. b) a čl. 8 bod 1 písm. g) všeobecných poisťných podmienok, ktoré tvoria súčasť poisťnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, má poisťiteľ právo primerane znížiť poisťné plnenie, ak došlo k odcudzeniu vozidla a poisťený/poisťník v čase opustenia vozidla toto nezabezpečil zabezpečovacím zariadením proti odcudzeniu špecifikovaným v čl. 11 bod 3 VPP. Podľa čl. 11 bod.3 VPP poisťený je povinný zabezpečiť vozidlo proti odcudzeniu podľa kritérií uvedených vo VPP. V prípade, že poisťná suma vozidla je od 21.576,08 Eur do 43.152,09 Eur, vozidlo má byť zabezpečené kombináciou minimálne 2 zabezpečovacích zariadení podľa A, B, C, D, čo znamená, že vozidlo má byť zabezpečené zabezpečovacími zariadeniami a to: kombináciou imobilizéru, autoalarmu, mechanického zabezpečenia pevne spojeného s karosériou vozidla a vyhľadávacím systémom. Za predpokladu, že poisťná suma vozidla je od 43.152,12 eur do 66.387,84 Eur spôsob zabezpečenia vozidla má byť kombináciou minimálne dvoch zabezpečovacích zariadení, z ktorých jedno je C alebo D, teda mechanické zabezpečovacie zariadenie pevne spojené s karosériou vozidla a vyhľadávací systém. V posudzovanej veci mal súd za preukázané, že kúpna cena predmetného motorového vozidla bola 33.000,- Eur, vozidlo bolo poisťné na sumu 33.000,- Eur. Sám žalovaný vo výpočte všeobecnej hodnoty vozidla vychádzal ako z východiskovej hodnoty vozidla zo sumy 33.000,- Eur. V konaní nebolo preukázané tvrdenie žalovaného, že predmetné vozidlo bolo podpoistené, teda že by poisťná hodnota predmetného motorového vozidla bola vyššia, ako bola jeho skutočná hodnota v čase uzatvárania poisťnej zmluvy. Žalobca preto nebol povinný vozidlo zabezpečiť taktiež aj mechanickým zabezpečovacím zariadením pevne spojeným s karosériou vozidla alebo vyhľadávacím systémom. Motorové vozidlo žalobcu bolo zabezpečené v súlade s uzavretou poisťnou zmluvou. Súd sa stotožnil s názorom žalobcu v tom, že ak hodnota vozidla pre žalovaného v čase uzavretia poisťnej zmluvy predstavovala 55.000,- Eur, mal žalovaný na základe obhliadky vykonanej povereným pracovníkom uzavrieť poisťnú zmluvu na takto určenú hodnotu. Žalobca bol nepochybne v tom, že zodpovedná a spôsobilá osoba spoločnosti žalovaného do poisťnej zmluvy vypočítala a uviedla správnu hodnotu vozidla, ktorá má odraz v poisťnej zmluve. Žalovaný nepreukázal, že by došlo k skutočnému podpoisteniu vozidla, nemal preto právo na zníženie poisťného plnenia ani z tohto dôvodu, keďže nedošlo k naplneniu predpokladov, ktoré sú pre takéto zníženie vymedzené v čl. 10 bode 19 písm. b) všeobecných poisťných podmienok žalovaného.

2.3 Na základe uvedených skutočností, ako aj zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že návrh žalobcu je dôvodný a rozhodol tak, že zaviazal žalovaného na zaplattenie istiny 11.360,84 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 6.456,16 Eur a zo sumy 4.904,68 Eur, pretože ak výška škody vzniknutej

navrhovateľovi predstavovala sumu 25.824,65 Eur, pri 5% spoluúčasti vo výške 1.291,23 Eur a vyplatení poisťného plnenia vo výške 7.362,03 Eur je žalovaný ešte povinný vyplatiť žalobcovi poisťné v sume 11.360,84 Eur.

2.4 Keďže sa žalovaný nevyplatením časti poisťného dostal do omeškania so splnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi, súd ho v súlade s ust. § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka zaviazal i na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 11.360,84 od 28.12.2011 do zaplatenia.

3. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. júna 2017 sp. zn. 8Co 661/2015-249 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3.1 Odvolací súd s poukazom na § 470 ods.1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP účinného od 01.07.2016 preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a 380 CSP). Bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP a contrario v spojení s §219 ods.3 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§383 CSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je vecne správny.

3.2 Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu na zistenie skutočností potrebných pre posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu v časti, v ktorej sa domáhal proti žalovanému zaplatenia zvyšnej časti poisťného plnenia v sume 11.360,84 Eur s príslušenstvom, ako aj na opodstatnenie tvrdení, ktoré žalovaný uviedol na svoju obranu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil (§ 132 OSP resp. §191 CSP) a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

3.3 Odvolací súd dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že v dôsledku porušenia povinnosti žalobcu odovzdať žalovanému originál osvedčenia o evidencii vozidla a servisnú knižku vzniklo žalobcovi právo na primerané zníženie poisťného plnenia podľa čl. 10 bod 19 b) a čl. 8 bod 1 písm. g) VPP. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie aj v otázke zníženia poisťného plnenia, kedy sumu 12.266,71 Eur nepovažoval za primeranú, keď vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že štandardne za porušenie tejto povinnosti žalovaný kráti poisťné plnenie o 10-20%. Za primerané možno aj podľa názoru odvolacieho súdu považovať zníženie poisťného plnenia v sume 6.456,16 Eur (25%).

3.4 Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný nepreukázal v konaní jeho tvrdenie, že predmetné vozidlo bolo podpoistené, v dôsledku čoho by mu vzniklo právo na zníženie poisťného plnenia podľa čl. 10 bod 19 písm. b) a čl. 8 bod 1 písm. g) VPP v rozsahu 40% podľa čl. 4 ods.3 VPP.

3.5 Odvolací súd v čl. 14 ďalej uviedol, že v prejednávanej veci je nesporné, že motorové vozidlo žalobcu bolo poisťné na sumu 33.000,- Eur, ktorá predstavuje kúpnu cenu vozidla, pričom žalovaný nepreukázal jeho tvrdenie, že nová hodnota vozidla, ktorej mala zodpovedať poisťná suma, predstavovala sumu 55.000,- Eur. Nedôvodne v odvolaní namieta, že táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná, a že táto skutočnosť bola preukázaná zápisnicou z výsluchu poškodeného z 11.08.2011, v ktorej žalobca uviedol, že vozidlo malo skutočnú hodnotu okolo 55.000,- Eur a predloženou správou č. 3041100939 z prešetrovania poisťnej udalosti, podľa ktorej žalobca uviedol, že dostal zľavu z ponukovej ceny vo výške 22.000,- Eur. Z uvedených listín v spojení s výpoveďou žalobcu na pojednávaní dňa 05.05.2015, v ktorej uviedol, že policajťovi povedal, že podľa jeho názoru v čase odcudzenia malo vozidlo hodnotu 33.000,- Eur a až po vyslovení názoru policajťu, že vzhľadom na výbavu auta v čase jeho odcudzenia mohlo mať hodnotu približne 50-55.000,- Eur, bola do policajnej správy napísaná suma 55.000,- Eur, vyplýva, že ide len o názor žalobcu, že jeho motorové vozidlo mohlo mať hodnotu približne 55.000,- Eur. V konaní sa nepreukázalo určenie tejto sumy ako novej hodnoty vozidla na základe podkladov od autorizovaných predajcov a ani z predloženej faktúry č. 2505900658. Žalovaný o tejto skutočnosti nepredložil žiaden dôkaz a tak sumu 55.000,- Eur nemožno považovať za objektívne preukázanú novú hodnotu predmetného motorového vozidla. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovanému nevzniklo právo na zníženie poisťného plnenia žalobcovi z tohto dôvodu a námietky žalovaného posúdil ako nedôvodné.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný v celom rozsahu dňa 13.11.2017 dovolanie pričom si uplatnil dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4.1 Dovolateľ vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa ust. §420 písm. f) uviedol, že tak odvolací súd ako aj súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, ktorá nebola sporná. Odvolací súd odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na konštatovaní, že žalovaný nepreukázal, že nová hodnota vozidla v zmysle VPP bola vyššia ako jej nadobúdacía cena 33.000,- Eur v zmysle faktúry č. 2505900658 z 30.11.2009, a že z tejto faktúry nevyplyva poskytnutie zľavy žalobcovi pri zakúpení vozidla. Skutočnosť, že žalobcovi bola pri zakúpení vozidla poskytnutá zľava z ceny vozidla nebola podľa dovolateľa medzi stranami sporná. Rovnako za nespornú dovolateľ považuje aj skutočnosť, že nová hodnota vozidla predstavovala sumu 55.000,- Eur. Sporným tak nebolo samotné nesprávne ohodnotenie vozidla pri uzatváraní poisťnej zmluvy, ale otázka, či prišlo v dôsledku nesprávne určenej poisťnej sumy k porušeniu zmluvných povinností žalobcom.

4.2 Dovolateľ mal za to, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil na neunesení dôkazného bremena žalovaným o skutočnostiach, ktoré neboli žalobcom rozporované. Tieto skutočnosti neboli vzhľadom na právne posúdenie veci vykonané súdom prvej inštancie právne významné vo vzťahu k dovolaciemu konaniu, keďže súd prvej inštancie vec právne posúdil tak, že správne uvedenie poisťnej sumy v poisťnej zmluve bolo povinnosťou žalovaného.

4.3 Dovolateľ sa nestotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v časti obsahovo sa venujúcej problematike podpoistenia vozidla, ktorá podľa súdu prvej inštancie bola povinnosťou žalovaného, ako odborne spôsobilej osoby. Odvolaciemu súdu vytkol, že namiesto, aby rozsudok zrušil a nariadil súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie za účelom zistenia či poisťná suma zodpovedala novej hodnote vozidla, odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil. Nestotožnil sa s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého žalovaný svoje tvrdenia nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania novej hodnoty vozidla. Odvolací súd sa uspokojil s konštatovaním, že dopyty súdu prvej inštancie na vykonanie dokazovania na spoločnosti TEMPUS AWT BAVARIA s.r.o. a GROUP MAS Bratislava boli neúspešné.

4.4 Rozsudok odvolacieho súdu považuje dovolateľ za prekvapivý. Dovolaciemu súdu navrhuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.: 16Co 661/2015-249 zo dňa 13.06.2017 zrušiť a súčasne zrušiť aj rozsudok Okrasného súdu Bratislava sp.zn.: 9C 266/2012-202 zo dňa 21.08.2015.

5. K podanému dovolaniu sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalobca. Nesúhlasil s názorom žalovaného, že viaceré skutočnosti v konaní neboli medzi stranami sporu sporné. Žalobca opätovne poukázal na fakt, že vozidlo, ktoré kupoval bolo nové a stav malo 0 km. Tvrdenia žalovaného nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, podľa ktorého odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných, skutkovo odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie. Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 8Co 661/2015-249 zo dňa 13.06.2017 považuje za vecne správny, netrpí žiadnou vadou, a preto navrhuje dovolanie žalovaného odmietnuť. Súčasne si uplatňuje trovy dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V uvedenom prípade vyvodzoval dovolateľ prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP. Dovolateľ namietal, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, ktorá nebola sporná, a to hodnote vozidla, ktorá mala byť podľa dovolateľa 55.000,- Eur. Nestotožnil sa s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého dovolateľ svoje tvrdenia nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania novej hodnoty vozidla. Tiež uviedol, že odvolací súd založil svoje dovolaním napadnuté rozhodnutie na iných, odlišných právnych záveroch ako súd prvého stupňa, keď sa síce otázkou určenia hodnoty vozidla zaoberal, ale rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s odôvodnením, že žalovaný o tejto skutočnosti neunesol dôkazné bremeno..

11. Dovolací súd uvádza, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je v zásade nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

12. Dovolací súd dáva do pozornosti bod 14 rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom uvádza, že považuje za nesporné, že motorové vozidlo žalobcu bolo poistené na sumu 33.000,- Eur, ktorá predstavuje kúpnu cenu vozidla, pričom žalovaný nepreukázal jeho tvrdenie, že nová hodnota vozidla, ktorej mala zodpovedať poistná suma, predstavovala sumu 55.000,- Eur. Námietku, že táto skutočnosť bola medzi stranami nesporná považuje preto za nedôvodnú. Podľa dovolateľa mala jeho tvrdenie podporiť zápisnica z výsluchu poškodeného z 11.08.2011, v ktorej žalobca uviedol, že vozidlo malo skutočnú hodnotu okolo 55.000,- Eur a predložená správa č. 3041100939 z prešetrenia poistnej udalosti, podľa ktorej žalobca uviedol, že dostal zľavu z ponukovej ceny vo výške 22.000,- Eur. Odvolací súd dôkazy vyhodnotil tak, že z uvedených listín v spojení s výpoveďou žalobcu na pojednávaní dňa 05.05.2015 vyplýva, že ide len o názor žalobcu, že jeho motorové vozidlo mohlo mať hodnotu približne 55.000,- Eur. Určenie tejto sumy ako novej hodnoty vozidla na základe aktuálnych podkladov od autorizovaných predajcov motorových vozidiel a ani predloženej faktúry č. 2505900658 zo dňa 30.11.2009 však nebolo preukázané. Keďže suma 55.000,- Eur, z ktorej žalovaný vychádzal pri znížení poistného plnenia z dôvodu podpoistenia nebola zistená na základe aktuálnych podkladov od autorizovaných predajcov, pričom žalovaný o tejto skutočnosti nepredložil žiaden dôkaz, nemožno sumu 55.000,- Eur považovať za objektívne preukázanú novú hodnotu predmetného motorového vozidla v zmysle VPP, a to aj vzhľadom na obsah faktúry vystavenej autorizovaným predajcom, ktorou bola žalobcovi fakturovaná kúpna cena bez poskytnutej zľavy v sume 33.000,- Eur.

13. Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom dovolateľa, ktorý tvrdí, že určenie hodnoty motorového vozidla nebolo sporné ani s tvrdením, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na odlišných právnych záveroch. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku (bod 14) konštatoval, že v konaní nebolo preukázané tvrdenie žalovaného, že predmetné vozidlo bolo podpoistené, teda že by poistná hodnota predmetného motorového vozidla bola vyššia, ako bola jeho skutočná hodnota v čase uzatvárania poistnej zmluvy. Žalovaný nepreukázal, že by došlo ku skutočnému podpoisteniu vozidla, nemal preto právo na zníženie poistného plnenia. K rovnakým skutkovým záverom dospel aj odvolací súd, ktorý odôvodnenie rozviedol nasledovne: Keďže suma 55.000,- Eur, z ktorej žalovaný vychádzal pri znížení

poistného plnenia z dôvodu podpoistenia nebola zistená na základe aktuálnych podkladov od autorizovaných predajcov, pričom žalovaný o tejto skutočnosti nepredložil žiaden dôkaz, nemožno sumu 55.000,- Eur považovať za objektívne preukázanú novú hodnotu predmetného motorového vozidla v zmysle VPP, a to aj vzhľadom na obsah faktúry vystavenej autorizovaným predajcom, ktorou bola žalobcovi fakturovaná kúpna cena bez poskytnutej zľavy v sume 33.000,- Eur.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že predmetná poistná zmluva mala v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka spotrebiteľský charakter. Žalovaný v pozícii dodávateľa, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, t.j. nepreukázal, že by hodnota predmetného motorového vozidla predstavovala sumu 55.000,- Eur. V konaní bolo preukázané, že kúpna cena motorového vozidla bola 33.000,- Eur, vyplýva to tak z predloženej faktúry, výsluchov žalobcu a svedka ako aj zo znenia samotnej poistnej zmluvy.

15. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním, a to bremenom tvrdenia, a prejavuje sa vo výsledku sporu. Odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalovaný v zmysle ustanovenia § 185 CSP neunesol procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností (nad všetky pochybnosti) a teda ani dôkazné bremeno, čo malo v danej veci za následok neúspech v spore. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu (ako aj súdu prvej inštancie) vyčítať pochybenia, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré žalovaný namieta v dovolaní (viď rozsudok najvyššieho súdu z 11. októbra 2013 sp. zn. 5Cdo/328/2012).

16. K námietke dovolateľa o prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu nemá strana konania možnosť sa vyjadrovať, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu nemá prvky prekvapivého rozhodnutia, nakoľko svoje rozhodnutie nezaložil na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie.

17. Dovolateľ v dovolaní ďalej uviedol, že odvolací súd považoval za podstatné skutkové zistenie pre rozhodnutie vo veci preukázanie novej hodnoty vozidla, avšak nedal žalovanému možnosť sa k tomu vyjadriť, ani navrhnúť doplnenie dokazovania v tomto smere (zrušením rozsudku súdu prvej inštancie) a uspokojil sa s konštatovaním, že dopyty súdu prvej inštancie a procesný návrh žalovaného na vykonanie dokazovania na spoločnosti K. boli neúspešné.

18. Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 C.s.p.), s to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť

súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, II. ÚS 410/06).

19. Dovolací súd dodáva, že v súlade s § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle §442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak ako už dovolací súd vyššie uviedol, tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

20. Dovoláním napádaný rozsudok podľa názoru odvolacieho súdu uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Súd prvej inštancie vykonal primerané a dostatočné dokazovanie výsluchom žalobcu, svedka G. a oboznámil sa s viacerými listinami, založenými v spise a predloženými stranami sporu.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je prekvapivé, nakoľko ho odvolací súd nezaložil na zásadne iných a odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania nezakladá dôvodnosť podaného dovolania.

22. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný práve skutkový stav zistený odvolacím súdom.

23. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné, a preto ho zamietol podľa §448 CSP.

24. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods.1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže mal žalobca plný úspech vo veci, dovolací súd mu priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

